

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kadastro Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.09.1.TKG.0.13.00.08-010-06/3112

06.05/2010

Konu: İmza Kaşesi

GENELGE NO: 1702
2010/9

Merkez'e intikal eden teftiş raporlarının tetkikinde; kadastro çalışmaları esnasında, bazı Kadastro Müdürlerince kadastro tutanaklarına imza atmak yerine, imza kaşelerinin kullanıldığının tespit edildiği gözlenmiştir.

Bilindiği üzere, çalışma yaşamında sıklıkla kullanılan imzanın sözlük anlamı, **"Bir kimsenin, bir yazının altına bu yazıyı yazdığını veya onayladığını belirtmek için, her zaman aynı biçimde yazdığı ad ve işaret"** olarak tanımlanmaktadır.

Birçok kanunda imza ile ilgili hükümlere yer verilmiş olmakla birlikte, en açık şekilde Borçlar Kanununda ifade edilmektedir. Kanunun 14. maddesinde imza ile ilgili olarak **"İmza, üzerine borç alan kimsenin el yazısı olmak lazımdır. Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücüne haizdir."**

Bir alet vasıtasıyla vazolunan imza, ancak örf ve adetçe kabul olunan hallerde ve hususiyle çok miktarda tedavüle çıkarılan kıymetli evrakın imzası lazım geldiği takdirde, کافی addolunur." denilmektedir.

Madde metnine göre imzanın, borç altına girenin el yazısıyla atılması zorunludur. Güvenli elektronik imza da el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukuki sonuçlarını doğurmaktadır.

İmzanın el yazısı dışında bir araçla atılması, ancak örf ve adetçe kabul edilen durumlarda ve özellikle çok sayıda çıkarılan kıymetli evrakın imzalanmasında yeterli sayılır.

Borçlar Kanunu'nun **"İmza Makamına Kaim Olacak İşaretler"** kenar başlığını taşıyan 15. maddesinde de, **"İmza vaz'ına muktedir olmayan bir şahıs, imza yerine usulen tasdik olunmuş ve el ile yapılmış bir alamet vazetmeğe yahut resmi bir şahadetname kullanmağa mezdur. Kambiyo poliçesine müteallik hükümler mahfuzdur."** denilmekle, imza atamayanların (okuma yazma bilmeyen veya görme engelli) imza yerine parmak izi veya usulüne göre onaylanmış olması koşulu ile el ile yapılmış bir işaret veya mühür kullanabilecekleri belirtilmektedir.

Borçlar Kanunu'nun anılan hükmüne paralel bir düzenlemeye de Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 297. maddesinde yer verilerek, **"Mühür veya bir alet vasıtasıyla vaz olunan imza veya cüzdan ile muamele icrasını itiyat etmiş olan müesseselerde muamelenin iptidasında tayin olunup bir sureti hesap defterine veya cüzdana mevzu bulunan mühür veya imza ile yapılacak muamele muteberdir. Bundan başka imza vaz'ına muktedir olamayan veya yazı bilmeyen şahsın heyeti ihtiyariye ve mahallince maruf iki şahıs tarafından tasdik edilmiş ve el ile yapılmış bir işaret veya mühür istimal etmesi caizdir."** ifadesi ile ikinci cümlede, imza atmaya muktedir olmayan veya okuma yazma bilmeyen bir kimse imza atamayacağından, imza yerine parmak izi veya mühür kullanabileceği, senetteki parmak izi veya mührün borçluya aidiyeti ve bizzat borçlu tarafından basıldığıının ihtiyar kurulunca ve o yerde tanınmış iki tanık tarafından onaylanması gerektiği ifade edilmektedir.

an

Noterlik Kanunu'nun 75. maddesine göre de *'İlgililer imza atamadıkları ve imza yerine geçen bir el işareti kullanmadıkları takdirde, varsa mühür kullanır. Mühür kullanılması halinde, parmağında bastırılması zorunludur.'* denilmektedir.

Belgeler altına atılan imza, o belgenin tasdikini ve belge içeriğinin imza sahibi tarafından kabul edildiği anlamına gelmektedir. Yukarıda bahsedilen ilgili kanun maddelerinden de anlaşılacağı üzere; imza atamayanların (okuma yazma bilmeyen veya görme engelli) imza yerine parmak izi veya usulüne göre onaylanmış olması koşuluyla el ile yapılmış bir işaret veya mühür kullanılabilir. Buradaki onaylama işlemi asıl işleme resmiyet kazanmamakta, sadece inkar halinde mühür veya parmak izinin o kişiye ait olduğunu ispatlamaya yararmaktadır.

Bu nedenle, imza atmaya muktedir olan bir kişinin mührünün veya parmak izinin yukarıda belirtilen resmi makamlarca onaylanması halinde bile, anılan kanun hükümleri karşısında (B.K 15/son da geçen kambiyo poliçesine ilişkin hükümler hariç) geçerli olamayacağı sonucuna varmak gerekmektedir. Zira, yukarıda belirtilen kanun hükümlerinin tamamında, parmak izi veya mührün usulüne göre onaylanmış olması koşulu ile ancak görme engelliler ve okuma yazma bilmeyenler (imza atmaya muktedir olmayanlar) tarafından kullanılması hukuken kabul görmüştür.

Diğer taraftan, bilindiği üzere, "Taşınmaz Malların Sınırlandırma, Tespit ve Kontrol İşleri Hakkındaki Yönetmeliğin" "*Tutanakların kapsamı*" başlıklı 6 ncı maddesinin (f) bendi "*Kadastro müdürü, kadastro üyesi ve tespiti denetleme ile görevli kontrol elemanının adı, soyadı ve imzalarını*",

"*Tutanak ve haritaların imzalanması*" başlıklı 23 üncü maddesi "*Çalışma alanındaki çalışmaların bitiminden evvel: a- Kadastro tutanaklarının bütün sütunlarının eksiksiz doldurulup doldurulmadığı kadastro üyesi tarafından incelenip görülen noksanlıklar ilgili teknisyenlere tamamlattırılır ve bu incelemenin yapıldığı tutanağın mahsus sütununa el yazısı ile yazılarak imzalanır. Bu işlemin yerine getirilmemesinden, kadastro üyesi ve kadastro müdürü birlikte sorumludur. b- (Değişik: RG-26/09/2005-25948) Haritalar, ekip görevlisi kadastro teknisyenlerince imzalandıktan sonra, teknik yönetmeliğe göre düzenlenip düzenlenmediği fen kontrol memuru ile birlikte kontrol mühendisinin sorumluluğunda incelenir ve müdür ile birlikte doğru olduğu imza altına alınır.*"

Hükmündedir.

Kadastro çalışmalarında mevzuat gereği düzenlenmesi gereken belgelerde (kadastro tutanakları, sınırlandırma ve ölçü krokileri vs.) imza kaşelerinin kullanılması halinde, imza kaşesi inkar edilirse belgenin geçersiz sayılması gibi bir sonuç ortaya çıkabilmektedir. Çünkü kişi, herhangi bir belgenin altına basılmış kaşenin kendisi tarafından kullanılmadığını iddia edebilir ki, bu da idare aleyhine bir sonuç doğurabilir.

Bu türden sonuçların doğmasına meydan verilmemesi (ileride telafisi güç durumlarla karşılaşılması) bakımından, kadastro çalışmalarında mevzuat gereği düzenlenen ve imzalanması gereken tüm belgelerin (kadastro tutanakları, sınırlandırma ve ölçü krokileri vs.) ***tanzim edenler, kontrol edenler ve onaylayanlar*** tarafından, kendi karakterlerini yansıtan el yazıları ile imzalanması ve imza dışında herhangi bir işaret veya mühür (imza kaşesi) ***kesinlikle*** kullanılmamaları gerekmektedir.

97 Bilgilerinizi ve tüm kadastro müdürlüklerine duyurulmasını önemle rica ederim.

Mehmet Zeki ADI
Genel Müdür

DAĞITIM:

Tüm Bölge Müdürlüklerine

2/2